

12008

4805 к

Сәбит ДОСАНОВ

Салынан үшінде
сандар ақын

Великие уходят,
чтобы остаться

12008/4805к

СӘБИТ ДОСАНОВ

СЫҢСЫП ҮШҚАН СЫҢАР АҚҚУ

Көркем және деректі проза

Әдебиет пен өнер ұлы болмай,
ұлт ешқашан ұлы болмайды.

Ғабит Мұсірепов

Көркем әдебиет жас баланы
саяси қайраткерге дейін тәрбиелейді.

Лион Фейхтвангер

ВЕЛИКИЕ УХОДЯТ, ЧТОБЫ ОСТАТЬСЯ

Документальная проза

Сердцем чистым слова впивай и вверяйся
мудрейшим.

Запах, который впитал еще новый сосуд,
сохранится долгое время.

*Халыма Загору Ивейстин, супружеская
переводчица, звезда, борьба, супружество.*
Гораций
Ржавеет золото и истлевает сталь,
Крошится мрамор. К смерти все готово.
Всего прочнее на земле — печаль
И долговечней — царственное слово.

*Алдан Түрсынбек мектебінде
Анна Ахматова*

*Сыңсып үшқан сұңырауынан
Алматы 2006*

Сәбит Дауирбеков

Алматы 1.09.07.

Алматы «Арда» 2006

Тұрсынбек Кәкішұлы

МАЗМУНЫ

БІРІНШІ КІТАП

Адалдық жайлы аңыз

Тізгінқағар. Ескіден жеткен есті сөз	4
--	---

Бірінші бөлім

Әңгіме оқи отырыныз	6
Қарға бойлы Қарғабай	6
Айдай жұмбақ Айбота	21
Ақбас бүркіт	33
Қаратай мен Хрущев	61
Қияметтік махабbat	79
Жаунарбикенің жұлдызы	97
Асылым менің аяулым	104
Аспан жылаған тұн	122
Отыз екінің күзі	133
Қырық төртінші жыл	138
Сүйінбай мен Қатаған	145
Ақтүтек	155
Сыңсып үшқан сынар акку	166

Екінші бөлім

Адам жаны адамнан да күрделі	185
Өмірдің мәні	185
Қарапайымдылық ханға да жарасады	198
Қалалар қуатты болса	204
Аныз бер абыз	206
Ақсақалдан ақыл алған азбас болар	210
Сенім	215
Сұлулық пен ұлылық	222
Табиғат сынды әдебиет те мәңгілік	238
Шолохов – әлем мәдениетінің классигі	238
Ұлы тойдың ұлагаты	240
Үкімет неге үнсіз?	241
Тау алыстан ғана паң	243
Адам үстаздан үйреніп, шәқіртпен өседі	245
Пайғамбар сынды жігіттер бар...	256

Үраны мен күранынан айрылған елдің болашағы жок	262
Мемлекет – алып бәтерек	262
Ауыл – оның тамыры!	262
Жер – біздің анамыз	263
Адамдар қасқырдан бетер катыгез болып алған	265
Мен ауылда туып, ауылда өстім	267
Ел мен жерге шапағаты тимесе, басшы менен байдын құны көк тыын	268
Отаншылдық рухымыз, ұлттық сана-сезіміміз кай денгейде?	271
Халық – Құдай тектес құдірет	273
Қайырымдылықтан аскан қасиет жок	275
Көркем әдебиет жеке адамды ғана емес, қоғамды да тәрбиелейді	280
Он бес жылдан кейін өтіп отырған форум	281
Аударма дейтін алтын көпір құлап қалды	283
Үкімет басшысы өте қате пікір айтты. Ал «Битлзге» ескерткіш тұргызу не масқара?	285
Мәскеулік қазактар ұлт мәселесінде үйымшыл	286
Путин қарапайымдылықтың үлгісін көрсетті.	288
Ал біздің Қытай қорғанын тұргызған министрлерге кіре алмайсың	288
Мәдениет – өркениеттің жүргегі	289
Ұлттық рухты ұлықтайык	292

Үшінші бөлім

Сөз құдыреті	305
Ұлттық рухты оятқан ұлы суреткер	305
Ұлттық рухтың көшбасшысы	313
Жаны жайсаң Жайсаңбек	327
Сезімдер патшайымы	333
Шәрбану Құмарова шығармаларын окудан өрбіген ой	333
Аксұнқар ақын	338
Ешкімге үқсамайтын қаламгер	345
Талғамы биік талант	355
Қоштасуға қимайтын қайран достар	359
Бір өзі бір халықтың мандаты еді...	359
Халқының серісі еді, серкесі еді.....	360
Табиғаттай текті еді.....	361
Казак қаламгерлерінің жанашыры еді.....	362

Шарболат еді өмірдің өзі шындаған	363
Таудай азап, тарыдай бак	366

ВТОРАЯ КНИГА

Великие уходят, чтобы остаться

Пролог. Легенда о бессмертии поэта	372
--	-----

Первая часть

Радость и муки	375
Талант не знает возраста	375
Перо, наточенное сердцем	383
Объединяя разное	385
Сердце на ладони	390
От сердца к сердцу	395
Живой истории немеркнущие строки	398
Сила слова	400
Долг перед родной Землей	402
Великие уходят, чтобы остаться	408

Вторая часть

Путеводная нить культуры	411
Шолоховский свет	416
Юбилей уходит в тень	421
Мощь государства – в его духовности	424
Я не продавец, я писатель!	433
Сабит Досанов: Дерево не растет без корней	437